

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน
ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา
สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี*

PARTICIPATION OF THE TEACHERS' BASIC EDUCATION COMMISSION
AND SECONDARY SCHOOL UNDER THE JURISDICTION OF THE
RATCHABURI SECONDARY EDUCATIONAL SERVICE AREA OFFICE

ธวัช แสงสุวรรณ¹, สุรินทร์ ลำลี² และ สมกิต บุญยะโพธิ์³

Tawat Seangsuwan¹, Surin Samlee² and Somgit Boonyapo³

¹⁻³มหาวิทยาลัยเวสเทิร์น

¹⁻³Western University, Thailand

Corresponding Author's Email: khwanchai_vi@pet.nfe.go.th

วันที่รับบทความ : 19 มิถุนายน 2568; วันที่แก้ไขบทความ 29 มิถุนายน 2568; วันที่ตอบรับบทความ : 1 กรกฎาคม 2568

Received 19 June 2025; Revised 29 June 2025; Accepted 1 July 2025

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา และการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ใน 4 ด้าน คือ ด้านบริหารวิชาการ ด้านบริหารงบประมาณ ด้านบริหารงานบุคคล และด้านบริหารงานทั่วไป กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัยคือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารและครูของ

Citation:

* ธวัช แสงสุวรรณ, สุรินทร์ ลำลี และ สมกิต บุญยะโพธิ์. (2568). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษา ในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี.

วารสารส่งเสริมและพัฒนาวิชาการสมัยใหม่, 3(4), 558-573.

Tawat Seangsuwan, Surin Samlee and Somgit Boonyapo. (2025). Participation Of The Teachers' Basic Education Commission And Secondary School Under The Jurisdiction Of The Ratchaburi Secondary Educational Service Area Office. Modern Academic Development and Promotion Journal, 3(4), 558-573.;

DOI: <https://doi.org/10.>

<https://so12.tci-thaijo.org/index.php/MADPIADP/>

โรงเรียน สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ปีการศึกษา 2567 จำนวน 78 คน โดยการวิธีสุ่มแบบเจาะจง (26 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูล ประธานกรรมการสถานศึกษา จำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และผู้แทนครู จำนวน 1 คน) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบสอบถามชนิดมาตราส่วนประมาณค่า และแบบตรวจสอบรายการสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล ได้แก่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารวิชาการ ส่วนด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีไม่แตกต่างกัน

คำสำคัญ : การมีส่วนร่วม, คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน, ครูและบุคลากรทางการศึกษา

Abstract

This research aimed to study the participation of the Basic Education Commission, teachers and educational personnel in the management of secondary schools under the Office of the Secondary Education Service Area, Ratchaburi, in the management of secondary schools and to compare the participation of the educational institution commission in 4 areas: academic administration, budget administration, personnel administration and general administration. The sample group used in the research was the Basic Education Commission, school administrators and teachers of schools under the Office of

the Secondary Education Service Area, Ratchaburi, academic year 2024, totaling 78 people, by purposive sampling (26 schools, informants, 1 school committee chairman, 1 school administrator and 1 teacher representative). The research instruments were a rating scale questionnaire and a checklist. The statistics used for data analysis were percentage, mean and standard deviation. The results of the research found that:

1. The participation of the Basic Education Commission, teachers and educational personnel in the management of secondary schools under the Office of the Secondary Education Service Area, Ratchaburi, was at a high level overall. When considering each aspect, it was found that the general administration aspect had the highest mean, followed by academic administration and the budget administration aspect had the lowest mean.

2. Comparison of the participation of the Basic Education Commission in the management of secondary schools under the Office of the Secondary Education Service Area, Ratchaburi, classified by the size of the school. Overall, it was found that schools of different sizes had no difference in the participation of the school board in the administration of the schools under the Office of the Secondary Education Service Area, Ratchaburi.

Keywords: Participation, Basic Education School Board, teachers and educational personnel

บทนำ

การจัดการศึกษาในปัจจุบันเราจะเห็นได้ว่ามีกระบวนการจัดการเรียนการสอนที่หลากหลายมีสิ่งช่วยการในการจัดการศึกษาเพื่อให้การศึกษาเป็นสิ่งสำคัญการสร้างคน สร้างสังคม และสร้างชาติ เป็นกลไกหลักในการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพ สามารถดำรงชีวิตอยู่ร่วมกับบุคคลอื่นในสังคมได้อย่างเป็นสุข การศึกษามีบทบาทสำคัญในการ สร้างการเรียนรู้ของประเทศเพื่อการแข่งขันและยืนหยัดในเวทีโลกภายใต้ระบบเศรษฐกิจและ สังคมที่เป็นพลวัตประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก จึงให้ความสำคัญกับการพัฒนาการศึกษาเพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

ของตนให้สามารถก้าวทัน การเปลี่ยนแปลงของระบบเศรษฐกิจและสังคมของประเทศ ภูมิภาค และของโลก ควบคู่กับการธำรงรักษาอัตลักษณ์ของประเทศไทย ได้ให้ความสำคัญกับการจัดการ การศึกษา การพัฒนาศักยภาพและขีดความสามารถของคนไทยให้มีทักษะความรู้ความสามารถ และสมรรถนะที่สอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและการพัฒนาประเทศ ภายใต้ แรงกดดันภายนอกจากกระแสโลกที่มีระบบการสื่อสารที่รวดเร็ว และแรงกดดันภายในประเทศ ที่เป็นปัญหาวิกฤตที่ประเทศต้องเผชิญเพื่อให้คนไทยมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมไทยเป็นสังคมที่ เน้นเรื่องการปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม ทำให้ประเทศสามารถก้าวข้ามกับดักประเทศที่มี รายได้ปานกลางไปสู่ประเทศที่พัฒนาแล้ว รองรับการเปลี่ยนแปลงของโลกในปัจจุบันและ อนาคตโดยการเปลี่ยนแปลงที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อระบบการศึกษา ระบบเศรษฐกิจและ สังคมของประเทศไทย (แผนการศึกษาแห่งชาติ, 2560)

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 40 และ พระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 และที่แก้ไขเพิ่มเติม มาตรา 38 กำหนดให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริม สนับสนุนกิจการของสถานศึกษาให้มีประสิทธิภาพเป็นไปตามเจตนารมณ์ที่กฎหมายกำหนด โดยสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จะต้อง ดำเนินการให้มีคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานเพื่อให้การดำเนินกิจการของสถานศึกษา เป็นไปตามที่กฎหมายกำหนด โดยแบ่งสถานศึกษาออกเป็น 2 ประเภท คือ 1) สถานศึกษาขั้น พื้นฐานทั่วไป ประกอบด้วย สถานศึกษา ขนาดเล็ก มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จำนวน 9 คนและสถานศึกษาขนาดใหญ่มี คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 15 คน และ 2) สถานศึกษารูปแบบโรงเรียนร่วมพัฒนา มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจำนวน 15 คน (คู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการ สถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงาน คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562) คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือ ตัวแทนของชุมชนที่เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่ตั้งอยู่ในชุมชน บทบาทและ หน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงมีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งใน การกำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษาอันเนื่องมาจากเจตจำนงของ พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ต้องการให้ประชาชนซึ่งเป็นผู้มีส่วนได้ส่วนเสียโดยตรง เข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ร่วมกับผู้บริหารสถานศึกษาครูบุคลากรทางการศึกษาอย่างแท้จริง ในลักษณะเป็นเจ้าของหรือ

หุ้นส่วนของสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งบทบาทและหน้าที่ของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน คือผู้ทำหน้าที่แทนชุมชนและผู้ปกครองนักเรียนทุกคน ตระหนักในสิทธิหน้าที่ความสำคัญในความรับผิดชอบร่วมกัน และคำนึงถึงความ คุ่มค่าในการลงทุนด้านการจัดการศึกษาให้กับประชาชนคนไทยทุกคน

ในการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน กับสถานศึกษาให้เป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพนั้น มีปัจจัยที่จะนำไปสู่ความสำเร็จจริงจะต้องมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการศึกษาเพื่อให้บรรลุถึงคุณภาพของการจัดการศึกษา โดยมุ่งไปสู่คุณภาพที่จะเกิดขึ้นกับสถานศึกษา ผู้บริหารสถานศึกษา ตลอดจนครูผู้สอนและนักเรียนต่อไป (คู่มือการดำเนินงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2562)

จากหลักการและเหตุผลดังกล่าว ทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะทำการศึกษามีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการ โรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ซึ่งผลการวิจัยนี้ทำให้ทราบว่า คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมในระดับใด และสอดคล้องกับบทบาทหน้าที่หรือไม่ ตลอดจนเป็นแหล่งข้อมูลพัฒนาส่งเสริมการทำงานของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรทางการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี
2. เพื่อเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหาร สถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา

การทบทวนวรรณกรรม

กาญจนา โลทิม, (2560) ได้ทำวิจัยสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยด้านที่มีส่วนร่วมมากที่สุด คือด้านการบริหารทั่วไป รองลงมา คือด้านงบประมาณ และด้านที่มีส่วนร่วมต่ำสุด คือ ด้านวิชาการ

นภัสสรณ์ ลานนาพันธุ์, (2565) ได้ทำการวิจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาเครือข่ายคุณภาพการศึกษาอำเภอเชียงของ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4 ผลการวิจัยพบว่า 1) สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาเครือข่ายคุณภาพการศึกษาอำเภอเชียงของ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 ในภาพรวมอยู่ในระดับมาก 2) การเปรียบเทียบสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในด้านการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาเครือข่ายคุณภาพการศึกษา อำเภอเชียงของ 2 สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงรายเขต 4 จำแนกตามเพศ และระดับการศึกษา มีความคิดเห็นไม่แตกต่างกัน

บุญญฤทธิ์ ระพันธ์, (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วม ในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก 2) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 จำแนกตาม ขนาดโรงเรียน อาชีพ และอายุ โดยรวมแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

สุนิรัตน์ จันทรานุวัฒน์กุล, (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษาสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การมี

ส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 มีค่าเฉลี่ยโดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 อันดับแรก ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการด้านการบริหารงานบุคคล และด้านการบริหารทั่วไป ตามลำดับ 2) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามตำแหน่งของคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน โดยรวมและรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ยกเว้นด้านการบริหารวิชาการแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ 3) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1 จำแนกตามวุฒิการศึกษาโดยรวม และรายด้านแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นวรรัตน์ แสงโพธิ์, (2564) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า 1) การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร พบว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานมีความคิดเห็นว่าการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด ได้แก่ ด้านการบริหารวิชาการและด้านการบริหารทั่วไป รองลงมา คือ ด้านการบริหารงบประมาณ ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการบริหารงานบุคคล 2) การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร จำแนกตามขนาดของสถานศึกษา ในภาพรวมและรายด้าน พบว่าโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร ไม่แตกต่างกัน

จะเห็นได้ว่าคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในปัจจุบันมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา มีบทบาทหน้าที่ในฐานะบุคคลที่ต้องปฏิบัติตามนโยบายมาตรฐานการบริหารและการจัดการศึกษาซึ่งคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานต้องมีความเต็มใจในการร่วมบริหารมีความรู้มีความเข้าใจพร้อมพัฒนาตนเองในการมีส่วนร่วมพัฒนา

การศึกษาเป็นคณะบุคคลที่มีส่วนสำคัญในการจัดการศึกษาและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของสถานศึกษา ให้ไปสู่จุดเป้าหมายที่ตั้งไว้

งานวิจัยต่างประเทศ

Ridout, (1997) ได้ศึกษาเกี่ยวกับความคิดเห็นเกี่ยวกับการศึกษาแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียน ในนิวฟันแลนด์และบราดอร์ โดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนได้ส่วนเสียเข้ามาจัดการศึกษาระดับท้องถิ่น ผลการศึกษาพบว่า ผู้ปกครองไม่เคยมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ส่วนครูอาจารย์มีบทบาทเพียงเล็กน้อยและมีอยู่อย่างจำกัด ส่วนผู้บริหาร เป็นผู้ที่มามีบทบาทมากที่สุด ผู้ปกครองและครูต้องการมีส่วนร่วมในการดำเนินงานจัดการศึกษา และต้องการให้มีการปรับปรุงแนวทางการดำเนินงานโดยเปิดโอกาสให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องมีบทบาทมากยิ่งขึ้น

Gold, (2000) ได้ศึกษาเกี่ยวกับการเข้ามามีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาระดับมัธยมศึกษา โดยเน้นการให้ความร่วมมือกันระหว่างชุมชน นักการศึกษา และผู้ปกครอง ในรัฐฟิลาเดเฟีย ผลการศึกษาพบว่า การจัดการของชุมชนนั้นเป็นเครื่องมือหรือสื่อกลางระหว่างโรงเรียน กับผู้ปกครองและครอบครัว เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์คือ การอ่านออกและเขียนได้ และยังให้มีความสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน

Grossi, (2001) ได้ศึกษาถึงความตระหนักของผู้บริหารสถานศึกษาในการประสานความร่วมมือจากชุมชน เพื่อกำหนดเป้าหมายร่วมกันทางการศึกษา ซึ่งผลการศึกษาพบว่า ผู้บริหารสถานศึกษาพยายามประสานความร่วมมือเพื่อให้ชุมชนเข้ามามีส่วนร่วมในการกำหนดเป้าหมายทางการศึกษา โดยเน้นไปที่พ่อแม่ ผู้ปกครอง เพราะครอบครัวถือว่าเป็นหน่วยทางสังคมที่มีความสำคัญที่สุด และใกล้ชิดกับนักเรียนมากที่สุด

Printy (2002) ได้วิจัยเรื่อง ชุมชนแห่งการปฏิบัติ: แบบแผนการมีส่วนร่วมและผลกระทบต่อวิชาชีพของครูคณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ในโรงเรียนมัธยมปลาย ผลการศึกษาพบว่าการมีส่วนร่วมของครูในชุมชนแห่งการปฏิบัติ ทำให้ครูเกิดการเรียนรู้ ส่วนความสามารถและการใช้เทคโนโลยีหรือเทคนิคการสอนโดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญมีลักษณะเพิ่มมากขึ้นจากเดิม

Bennett, (2003: 1073-A) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการมีส่วนร่วมของครูในการพัฒนาหลักสูตรผลการศึกษาพบว่า ตั้งแต่ปี ค.ศ.1915 ถึง 1940 การมีส่วนร่วมของครูเป็นไปอย่างกว้างขวาง ครูมีส่วนร่วมในโรงเรียนที่เป็นโรงเรียนของรัฐ ครูมีส่วนร่วมตั้งแต่ขั้นตอนเริ่มแรก

รวมทั้งการทำหลักสูตรครั้งแรก แต่ส่วนมาก ครูจะมีบทบาทที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสื่อมากที่สุด

จากงานวิจัยข้างต้น สรุปได้ว่า การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา จะช่วยให้การบริหารงานทางการศึกษาที่วางไว้ร่วมกันสามารถบริหารให้สถานศึกษาและการที่จะเข้าไปมีส่วนร่วมมากนักน้อยเพียงใดนั้น ขึ้นอยู่กับความสามารถบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษา

วิธีการดำเนินการวิจัย

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน พร้อมเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี เป็นการศึกษาเชิงพรรณนา (Descriptive Research) ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง คือ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ผู้บริหารและครูของโรงเรียนสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ปีการศึกษา 2567 จำนวน 78 คน โดยการวิธีสุ่มแบบเจาะจง (26 โรงเรียน ผู้ให้ข้อมูลประธานกรรมการสถานศึกษาจำนวน 1 คน ผู้บริหารสถานศึกษา จำนวน 1 คน และผู้แทนครูจำนวน 1 คน)

2. เครื่องมือการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ซึ่งแบ่งออกเป็น 2 ตอน ได้แก่

ตอนที่ 1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสถานภาพทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามประกอบด้วย เพศ ระดับการศึกษา อายุ ผู้แทนคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานและบุคลากรทางการศึกษา ลักษณะของคำถามเป็นแบบเลือกตอบ (Check list)

ตอนที่ 2 แบบสอบถามที่เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยจำแนกออกเป็น 4 ด้าน คือ 1) ด้านบริหารงานวิชาการ 2) ด้านบริหารงานงบประมาณ 3) ด้านบริหารงานบุคคล 4) ด้านบริหารงานทั่วไป รวม 29 ข้อ แบบสอบถามการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้น

พื้นฐานครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่ามี 5 ระดับ คือ ระดับการบริหารสารสนเทศ มากที่สุด มาก ปานกลาง น้อย และน้อยที่สุด ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 นำแบบสอบถามที่ได้มาปรับปรุง โดยให้ผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้เชี่ยวชาญตรวจสอบความถูกต้องและเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) ของแต่ละข้อคำถามทำการปรับปรุงแก้ไขแบบสอบถามตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญเป็นฉบับสมบูรณ์นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแก้ไขเรียบร้อยแล้วไปทดลองใช้ (Try out) กับกลุ่มตัวอย่างที่มีคุณลักษณะด้านต่าง ๆ คล้ายคลึงกับกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย เพื่อหาความเชื่อมั่น (Reliability) ของแบบสอบถาม โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค (Cronbach,s Alpha Coefficient) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.97 นำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบคุณภาพด้านความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาและความเชื่อมั่นไปใช้จริงกับคณะกรรมการสถานศึกษา ครูและบุคลากรของโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

3. การเก็บรวบรวมข้อมูล ในการวิจัยครั้งนี้ได้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลตามขั้นตอน ดังนี้

3.1 นำหนังสือราชการจากบัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัย ไปขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี เพื่อแจกแบบสอบถามในการเก็บรวบรวมข้อมูลการวิจัย

3.2 ผู้วิจัยได้เก็บรวบรวมข้อมูลโดยการแจกแบบสอบถามและเก็บรวบรวมด้วยตนเอง จำนวน 78 ฉบับ ได้แบบสอบถามกลับคืนมาครบ 78 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100.00

4. การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยดำเนินการวิเคราะห์ข้อมูลโดยเลือกจากแบบสอบถามที่มีความสมบูรณ์ดังนี้

4.1 นำแบบสอบถามตรวจสอบความสมบูรณ์จำนวน 78 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100 แล้วนำไปบันทึกวิเคราะห์ทางสถิติ

4.2 นำผลคำนวณวิเคราะห์ความมุ่งหมายและสมมติฐานที่กำหนดโดยกำหนดเกณฑ์แปลความหมายโดยพิจารณาจากคะแนนเฉลี่ยซึ่งกำหนดดังนี้

4.51-5.00 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามากที่สุด

3.51-4.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษามาก

2.51-3.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาปานกลาง

1.51-2.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาน้อย

1.00-1.50 หมายถึง มีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาน้อยที่สุด

ผลการวิจัย

การวิจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการมัธยมศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี พบว่า

1. การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี คณะกรรมการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษามีส่วนร่วมในการบริหารในภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทุกด้าน โดยด้านการบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมาคือด้านการบริหารวิชาการ ส่วนด้านการบริหารงบประมาณมีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ถึงแม้ว่าแต่ละด้านจะมีค่าเฉลี่ยต่างกันแต่โดยรวมแล้วก็อยู่ในระดับมากทุกด้านในการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ครู และบุคลากรทางการศึกษาโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

2. การเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี พบว่าโรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ไม่แตกต่างกัน

ตารางที่ 1 ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยรวมและรายด้าน

การมีส่วนร่วม	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ	ลำดับ
1. ด้านการบริหารวิชาการ	4.24	0.49	มาก	2
2. ด้านการบริหารงบประมาณ	4.02	0.52	มาก	4
3. ด้านการบริหารบุคคล	4.03	0.51	มาก	3
4. ด้านการบริหารทั่วไป	4.26	0.40	มาก	1
รวม	4.14	0.40	มาก	

จากตารางที่ 1 พบว่า ระดับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ย($\bar{X} = 4.14$) ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D. = 0.40) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านการบริหารทั่วไป มีค่าเฉลี่ยสูงสุด($\bar{X} = 4.26$) รองลงมา คือ ด้านการบริหารวิชาการ($\bar{X} = 4.24$) ส่วนด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ($\bar{X} = 4.02$)

ตารางที่ 2 เปรียบเทียบขนาดของสถานศึกษาเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

ขนาดสถานศึกษา	จำนวนสถานศึกษา	จำนวนกลุ่มตัวอย่างแบบ เจาะจง
ขนาดเล็ก	9	27
ขนาดกลาง	10	30
ขนาดใหญ่	3	9
ขนาดใหญ่พิเศษ	4	12
รวม	26	78

จากตารางที่ 2 พบว่ามีจำนวนสถานศึกษาอยู่ 4 ขนาดของสถานศึกษาขั้นพื้นฐานสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี รวมกัน จำนวน 26 แห่ง และได้ทำการสุ่มแบบเจาะจงได้กลุ่มตัวอย่างสถานศึกษาละ 3 คน รวมเป็นทั้งหมด 78 คน จากผลการ

วิเคราะห์การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา พบว่าขนาดของสถานศึกษาต่างกันแต่การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาในการบริหารสถานศึกษาไม่แตกต่างกัน

อภิปรายผล

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี มีความเชื่อมโยง ความสอดคล้อง ความเหมือนความแตกต่างกับกรอบแนวคิดทฤษฎีงานวิจัย ดังนี้

1) ผลจากการวิจัยการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครู และบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา ราชบุรี โดยรวมอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่าด้านการบริหารทั่วไปมีค่าเฉลี่ยสูงสุด รองลงมา คือ ด้านการบริหารวิชาการ ส่วนด้านการบริหารงบประมาณ มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด ทั้งนี้เป็นเพราะคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา มีความเห็นที่สอดคล้องกัน ไม่ว่าจะเป็นในด้านการบริหารวิชาการ ด้านการบริหารงบประมาณ ด้านการบริหารบุคคล และด้านการบริหารงานทั่วไป ทำให้การบริหารงานของสถานศึกษาอยู่ในระดับที่สูง สอดคล้องงานวิจัยของกาญจนา โลหิต, (2560) ได้ทำการศึกษาเรื่องการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัด องค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร ผลการวิจัยพบว่า สภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สังกัดองค์การปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ในการบริหารจัดการโรงเรียนของคณะกรรมการสถานศึกษา และยังสอดคล้องงานวิจัยของ บุญญฤทธิ์ ระพันธ์, (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมและแนวทางพัฒนาการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของ คณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียน จังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 โดยรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก ซึ่งสอดคล้องกับผลการวิจัยของทีศึกษา คณะกรรมการสถานศึกษาไม่ว่าจะเป็น

เรื่องอายุ อาชีพ ไม่แตกต่างกันเพราะทุกส่วนให้ความสนใจและร่วมมือกันบริหารงานของสถานศึกษา

2) ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี โดยจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา โดยภาพรวม พบว่า โรงเรียนที่มีขนาดต่างกัน การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรีไม่แตกต่างกัน ทั้งนี้อาจเนื่องมาจาก การแบ่งขนาดของสถานศึกษาไม่ใช่ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพราะคณะกรรมการกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เป็นคณะบุคคลที่ได้รับการแต่งตั้งให้ทำหน้าที่เป็นตัวแทนของประชาชนในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และมีประสิทธิผลตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และมาตรา 38 แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการกระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. 2546 โดยมีความสำคัญในการทำหน้าที่กำกับ ติดตาม และส่งเสริมกิจกรรมของสถานศึกษาในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ บุญญฤทธิ์ ระพันธ์, (2561) ได้ทำการศึกษาเรื่อง การมีส่วนร่วมและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนจังหวัดสระแก้ว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7 ตามขนาดโรงเรียน พบว่าขนาดสถานศึกษาที่แตกต่างกันไม่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษา ครูและบุคลากรทางการศึกษาซึ่งปรากฏผลว่าโดยรวมไม่แตกต่างกัน

สรุป/ข้อเสนอแนะ

การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน ครูและบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี ควรให้การสนับสนุนการร่วมรับทราบการประเมินผลการพัฒนาคุณภาพการหลักสูตรการศึกษาของสถานศึกษาเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องนำมาจัดการเรียนการสอนให้กับนักเรียน อีกทั้งยังต้องช่วยทำแผนพัฒนาการศึกษาประจำปีเป็นสิ่งสำคัญเช่นเดียวกัน ร่วมสนับสนุนในการบริหารงบประมาณการร่วมจัดหาทุนการศึกษาให้แก่ผู้เรียน คณะกรรมการสถานศึกษามีส่วนร่วมพิจารณาให้ความเห็นชอบและให้คำปรึกษาต่อสถานศึกษาพร้อมทั้งร่วมสนับสนุนจัดหา

วิทยาการภายนอกมาช่วยเสริมในการจัดการศึกษาให้กับนักเรียน คณะกรรมการสถานศึกษาต้องให้ความสนใจในการบริหารงานทั่วไปโดยเฉพาะในเรื่องการดำเนินกิจกรรมของสถานศึกษาที่จะส่งผลต่อนักเรียน อีกทั้งยังให้ความเห็นชอบต่อการรายงานผลประจำปีของสถานศึกษา ต่อสาธารณชนเพื่อเป็นภาพลักษณ์ที่ดีของสถานศึกษา

ข้อเสนอแนะในการศึกษาค้นคว้าครั้งต่อไป

ในการวิจัยครั้งต่อไปอาจทำการศึกษาในประเด็นดังต่อไปนี้

1. ควรศึกษาการมีส่วนร่วมของผู้นำท้องถิ่นในการสนับสนุนการเรียนการสอนของบุคลากรทางการศึกษาในการบริหารจัดการโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี
2. ควรศึกษาปัจจัยที่ส่งผลต่อการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมภูมิปัญญาท้องถิ่นในการจัดการเรียนการสอนโรงเรียนมัธยมศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาราชบุรี

เอกสารอ้างอิง

- กาญจนา โลทิม. (2560). การศึกษาสภาพการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการจัดการศึกษาของสถานศึกษาสังกัดองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นจังหวัดพิจิตร. ใน *วิทยานิพนธ์ครุศาสตรมหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์.
- นวรรตน์ แสงโพธิ์ (2564). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษาพิจิตร. ใน *การค้นคว้าอิสระ*. มหาวิทยาลัยนเรศวร.
- นภัสสรณ์ ลานนาพันธุ์ (2565). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารงานวิชาการของโรงเรียนในกลุ่มพัฒนาเครือข่ายคุณภาพการศึกษา อำเภอยะเขิงของ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงใหม่ของ 2 สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาเชียงราย เขต 4. ใน *การค้นคว้าด้วยตนเอง*. มหาวิทยาลัยพะเยา.

บุญญฤทธิ์ ระพันธ์. (2561). การมีส่วนร่วมและแนวทางการมีส่วนร่วมในการบริหารสถานศึกษาของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนจังหวัดสระแก้วสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 7. ใน *งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

แผนการศึกษาแห่งชาติ. (2560). กรุงเทพฯ: พรักหวานกราฟฟิค จำกัด.

พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ (ฉบับที่ 2). (2542). และแก้ไขเพิ่มเติม พ.ศ. 2545. *ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1* (19 สิงหาคม 2542)

สุนิรัตน์ จันทรานุวัฒน์กุล (2561). การมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานในการบริหารจัดการศึกษาของกลุ่มโรงเรียนขยายโอกาสทางการศึกษา สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาจันทบุรี เขต 1. ใน *งานนิพนธ์การศึกษามหาบัณฑิต*. มหาวิทยาลัยบูรพา.

Bennett, Ralph M., Jr. "Teacher Participation in Curriculum Development : A History of the Idea and Practice," *Dissertation Abstracts International*. 12(December 2003): 1073-A.

Gold, S. E. "Community Organizing at a Neighborhood High School; Promises and Dilemmas in Building Parent-Educator Partnership and Collaboration," *Pro Quest Digital Dissertation*, 60(7), 2000.

Grossi, Diana Lynn. "The role of Superintendents in Engaging the Public in Defining the Goals of Education", *Dissertation Abstracts International*. 61(11 May 2011): 4241-A.

Printy, Susan M. "Communities of Practice: Participation patterns and professional Impact for High School Mathematics and Science Teachers," *Dissertation Abstracts International*. 15(June 2002): 1533-A.

Rideout, Frederick David. "School-management for Small school in Newfoundland Labrador," *Dissertation Abstracts International*. 45 (7): 1951-A; January, 1983.

Yamane, T. (1973). *Statistics, an introductory analysis*. 3 rd ed. New York: Harper & Row